

Hüüru küla arengukava koostamise protsess

25.01.2016 – 10.05.2016

Kirjelduse koostas: Lianne Teder, lianne.teder@gmail.com, Arengutoetajate ühing

Hüüru küla arengukava koostamise protsessi juhtis Lianne Teder Arengutoetajate ühingust 28.09.2015 esitatud pakkumuses toodud kirjeldusest lähtudes. MTÜ Hüüru Külaseltsi poolne kontaktisik, kes korraldas kohtumiste tehnilise poole ja osalejate pideva teavitamise, oli MTÜ Hüüru Külaseltsi kultuurijuht Irja Targama. Kokku osales protsessis 40 külaelanikku.

Arengukava koostamise raamistik ja ülesannete jaotus lepiti kokku 25.01.2016 toimunud kohtumisel Tallinnas, kus osalesid Lianne Teder ja Irja Targama. Irja Targama tegi ülevaate küla tegevustest, projektidest, plaanidest, olemasolevatest suhtluskanalitest ja elanike osalemisest. Lianne Teder tutvustas võimalikke arengukava kontseptsioone ja nende arenguid.

Esimesel kohtumisel kaardistati hetkeolukord

Esimene kohtumine küla elanikega toimus 10.02.2016 õhtul Hüüru mõisas. Kohal oli 19 külaelanikku. Selle käigus kaardistati SWOT meetodil ja vaikset ajurünnakut kasutades küla sisemised tugevused ja nõrkused ning välised ohud ja võimalused. Tehti esmane sissejuhatus arengukava koostamise protsessi ja lepiti kokku kontseptsioonis. Arvestades arengukava koostamise praeguseid trende, küla toimimise aluseid (kindla mahuka eelarve puudumine, tegevuste paindlik kavandamine, projektitaotluste esitamine külaseltsi poolt) ning mõistlikkuse põhimõtet otsustati eelisarendatavaid valdkondi kajastava arengukava koostamise kasuks. Ei peetud oluliseks kajastada arengukavas küla ajalugu, traditsioonilisi sündmusi ega igapäevaseid tegevusi. Need kajastuvad teistes allikates.

Hetkeolukorra kaardistamiseks oli ruumi erinevatesse kohtadesse paigutatud vastavad suured lehed, millele osalejad märkisid eraldi lehtedele tugevused, nõrkused, ohud ja võimalused. Seejärel vaadati suures ringis ühiselt kõik nimetatud läbi, vajadusel täpsustati, lisati või paigutati ümber nimetatud näitajaid.

Sisemiste nõrkustena nimetatud asjaolud võeti aluseks probleemide kaardistamisel, et selgitada välja enim teisi murekohti mõjutavad tegurid. Selleks kasutati suhete diagrammi meetodit, kus kõrvutati kõik probleemid omavahel ning leiti nende omavaheline põhjus-tagajärg seos. Selliselt moodustus nimekiri probleemidest, mille lahendamine avaldab suurimat mõju teiste probleemkohtade leevendumisele.

Esimese kohtumise töötulemused kajastuvad lisas 1.

Iseseisvalt kogus arengukava koostaja kohtumiste vahelisel ajal informatsiooni küla asetuse kohta, eelkõige külaseltsi ja valla veebilehelt ja dokumentidest. Koostati arengukava sissejuhatuses ja hetkeolukorra analüüsis kajastuvad esialgsed tekstid.

Teisel kohtumisel seati küla arengueesmärgid

Järgmine kohtumine toimus 03.03.2016 õhtul Hüüru mõisas. Kohal oli 28 külaelanikku. Pärast eelmisest korrast kokkuvõtete esitamist tutvustati osalejatele teadmiste ühtlustamiseks SWOT strateegiade kontseptsiooni. Suures grupis arutati läbi eelmisel korral leitud peamised probleemid, mille lahendamine on prioriteetse tähtsusega küla elu edendamisel. Need sõnastati teemadena.

Väikestes gruppides sõnastati arengueesmärgid (iga grupp sõnastas ühe eesmärgi), mis kooskõlastati suures ringis.

Juhuvaliku alusel jaguneti gruppidesse. Iga grupp sai ühe SWOT strateegia liigi, vastavalt SO strateegia (tugevuste abil võimaluste kasutamine), WO strateegia (võimaluste kasutamine nõrkuste ületamiseks), ST strateegia (tugevuste abil ohtude vältimine) ja WT strateegia (nõrkuste vähendamine ja ohtude vältimine). Samuti sai iga grupp vastavalt eelmisel korral nimetatud nõrkuste, tugevuste, ohtude ja võimaluste loendi (iga asjaolu eraldi lehel). Grupid moodustasid leitud eesmärkidele vastavad strateegiad nimetatud asjaolude abil.

Seejärel vaadati võimalikud strateegiad suures grupis koos läbi eesmärkide kaupa. Algselt nimetatud neljast arengueesmärgist kaks koondati hilisema arutelu käigus üheks ning kokku jäi kolm peamist arengusuunda. Igas valdkonnas moodustusid peamised tegevused olukorra parendamiseks.

Arengukava kokkupanija formuleeris kohtumisel loodud töölehtede abil teksti arengukava tarbeks. Osalejatele saadeti arengukava mustand enne järgmist kohtumist tutvumiseks.

Kolmandal kohtumisel seati kriitilised edutegurid

Kolmas kohtumine toimus 06.04.2016 õhtul Hüüru mõisas. Kohal oli 22 külaelanikku. Osalejatele oli eelnevalt tutvumiseks saadetud arengukava mustand, kohapeal oli igale osalejale kasutamiseks välja printitud tööleht (2 lk) Hüüru küla arengueesmärkide mustandiga.

Üheskoos vaadati üle praeguseks sõnastatud arengueesmärgid, täpsustati kohapeal toimunud arutelu käigus. Osalejad jagunesid väikestesse gruppidesse, valides omale enim huvipakkuva arengueesmärgi. Iga grupp leidis konkreetse eesmärgi kohta kriitilised edutegurid ehk peamised tunnused, mis näitavad eesmärgi saavutatust. Iga kriitiline edutegur kirjutati eraldi lehele. Kõik osalejad valisid nimetatute seast iga eesmärgi juures nende hinnangul kõige olulisema näitaja. Selliselt moodustus iga eesmärgi juurde kaks peamist tunnust, mis näitavad eesmärgi saavutamist. Ühtses ringis vaadati tulemused üle, vajadusel täpsustati näitajad ning nende hetkeseisundid.

Kõik nimetatud võimalikud kriitilised edutegurid eesmärkide all on välja toodud lisan 2.

Viimane lihv arengukavale anti kooskõlastusringil

Aprillikuus pärast viimast kohtumist saadeti arengukava mustand terviktekstina kohtumistel osalenutele, külaseltsi e-posti loendis olevatele (üle 200) aadressidele, avalikustati külaseltsi Facebooki lehel ja veebilehel ning paluti saata kirjalikud konkreetsed ettepanekud teksti täpsustusteks. Laekus kümnekond kirja mitmete oluliste täpsustuste ja täiendustega. Igale ettepaneku tegijale vastas arengukava kokkupanija ettepanekute arvestamise kohta. Vajalikud muudatused ja täpsustused viidi teksti sisse.

05.05.2016 toimus Hüüru mõisas arengukava lõpliku teksti vormistamiseks ja kinnitamiseks koosolek, kus osales 15 külaelanikku. Täpsustati veel viimaseid detaile, tutvustati Hüüru küla 2013.a valminud märki ning anti kooskõlastus külavanemale arengukava teksti esitamiseks küla koosolekule kinnitamiseks.

Arengukava terviktekst küla koosolekule esitamiseks on toodud lisas 3.